

58/2 / 1273 / 03.09.2007

Parlamentul României Camera Deputaților

Vizita Comisiei pentru economie și securitate a AP NATO în Japonia

11-15 iunie 2007

În cadrul politicii de strângere a relațiilor cu Japonia – actor politic și economic major în Asia și pe plan internațional și partener strategic al NATO – Comisia pentru economie și securitate a AP NATO a făcut o vizită la Tokyo, Kyoto și Osaka, la invitația Dietei japoneze. Agenda vizitei a inclus întrevederi cu parlamentari, miniștri și înalți oficiali, precum și cu reprezentanți ai mediului de afaceri.

Întrevederea cu membri ai Comisiei pentru securitate globală a Dietei s-a axat pe problema Coreei de Nord, al cărei program de dezvoltare a armelor nucleare și a tehnologiei rachetelor îngrijorează Japonia. Conștiente că nu pot rezolva singure această problemă, autoritățile japoneze sunt dornice să colaboreze cu SUA, China, Rusia și Coreea de Sud pentru a determina Coreea de Nord să renunțe la programul său nuclear cu scopuri militare.

Consilierul pe probleme de securitate al Primului Ministru a exprimat convingerea că strângerea relațiilor între NATO și Japonia va contribui la stabilitatea globală și la pacea internațională și a menționat Afganistanul ca zonă în care NATO și Japonia au interese comune. De curând, agenția militară japoneză a fost ridicată la rangul de minister (Consiliul Național al Securității), ca o recunoaștere a faptului că securitatea este o problemă prioritară care trebuie să își găsească reflectarea într-o structură a statului. Pe de altă parte, Japonia acordă o mare importanță asistenței pentru dezvoltare și sprijină o serie de programe de sănătate în Africa. În ceea ce privește China, relațiile sunt în curs de îmbunătățire. Se speră că se va realiza o bună cooperare în probleme de interes comun, precum schimbările climatice și securitatea energetică, și că autoritățile chineze vor da dovadă de mai multă transparență în ceea ce privește cheltuielile militare.

Ministrul de externe a prezentat în detaliu politica Japoniei, care își propune să joace un rol pașnic în redefinirea relațiilor mondiale, fără să apeleze la sprijinul celui mai apropiat aliat – SUA. Astfel, Japonia acordă asistență unei echipe provinciale de reconstrucție din Afganistan, și-a intensificat relațiile cu noile democrații din Europa de Est, cu Georgia și Ucraina, este din ce în ce mai activă în Orientul Mijlociu și acordă asistență în domeniul agriculturii în Palestina. Asia de sud-est este văzută ca o zonă instabilă și vulnerabilă atât la amenințările tradiționale cât și la cele netradiționale. Pe de altă parte, politica de securitate a Japoniei este condiționată de Articolul 9 al Constituției (care limitează activitățile militare ale Japoniei la autoapărare), a cărei interpretare a evoluat însă, ca rezultat al modificării mediului de securitate. Japonia dezvoltă cooperarea cu UE, în special în probleme de mediu și dorește să ajute China să își rezolve problemele în acest domeniu. Pe de altă parte, ar dori o creștere a participării occidentale în dezvoltarea Asiei centrale, așa încât această regiune să nu fie dominată exclusiv de Rusia și China. Ca linie generală, Japonia este în favoarea unei largi cooperări internaționale mai degrabă decât a apariției unor zone exclusive de influență.

Ministrul apărării a exprimat îngrijorarea față de politica de înarmare a Chinei și lipsa de transparență a bugetelor sale militare. Din cauza poziției geografice, forța navală a Chinei este percepută ca o potențială amenințare. Ministerul apărării are două scopuri majore: apărarea teritoriului și întărirea securității internaționale și, pentru a le atinge, încearcă să își constituie o forță defensivă flexibilă și eficientă. În acest sens, cooperează cu SUA și acordă o mare importanță dialogului cu NATO, mai ales în legătură cu misiunile internaționale de menținere a păcii.

Ambasadorul Marii Britanii, cu care a fost organizată o întrevedere separată, s-a referit la același Articol 9 din Constituție, potrivit căruia Japonia nu are voie să își dezvolte capacitățile ofensive, deși acestea sunt greu de definit. De asemenea, nu are voie să exporte echipament militar, ceea ce blochează dezvoltarea pe scară largă a industriei sale militare. Începând cu 1992, Japonia participă însă la operațiuni de menținere a păcii sub egida ONU. În contextul amenințărilor teroriste, Japonia este interesată de dialogul cu NATO, ai cărui membri au adoptat legi de combatere a acestui fenomen.

În ceea ce privește comerțul și investițiile, s-a arătat că acestea sunt cheia refacerii economice a Japoniei. Cu o rată de creștere de 2%, practic toate ramurile industriei sunt pe un curs ascendent. Economia Japoniei este a doua din lume, doar economia orașului Tokyo fiind mai mare decât a Canadei.

Relațiile comerciale cu UE au cunoscut multe fluctuații, urmare în special a creșterii rapide a economiei japoneze. Actualmente există un cadru instituțional de dialog și relația este mai degrabă una de cooperare. Japonia și UE cooperează într-o serie de probleme internaționale cum ar fi ajutorul pentru

dezvoltare, reglementarea competiției, știința și tehnologia. Deficitul comercial al UE în relația Japonia se ridică la 30 de miliarde de dolari.

La Ministerul economiei și comerțului internațional s-a discutat despre problemele cu care este confruntată Japonia în contextul schimbărilor rapide din economia mondială. Ținând seama de rata scăzută a nașterilor și îmbătrânirea societății, trebuie formulate strategii guvernamentale pentru rezolvarea problemelor interne.

La Ministerul de finanțe s-a discutat despre reforma structurală, a cărei aplicare a înlesnit refacerea economică. Flexibilitatea forței de muncă a crescut, comerțul cu amănuntul a fost deschis competitorilor externi, multe companii au fuzionat. Datoria ridicată a țării – moștenire a anilor de recesiune – pune încă probleme, și guvernul caută modalități de a reduce cheltuielile și a crește veniturile. Sunt avute în vedere și ample reforme în sistemul de impozitare. În contextul îmbătrânirii populației și reducerii forței de muncă, imigrația nu este considerată o soluție, reacțiile fiind foarte diverse în acest sens.

Ultima parte a vizitei a fost consacrată întâlnirilor cu reprezentanți ai mediului de afaceri. La Federația Corporațiilor Economice discuția s-a axat pe industria de apărare, care generează însă doar un mic procent din venitul național, deoarece companiile producătoare nu pot vinde echipament în străinătate. Camera americană de comerț din Tokyo, ai cărei membri sunt în proporție de 40% cetățeni americani, 40% cetățeni japonezi și 20% cetățeni europeni, cooperează cu guvernul Japoniei în probleme de comerț care prezintă interes pentru companiile membre și, în același timp, face lobby pe lângă guvernul american, de multe ori tentat de piața chineză. La firma Panasonic au fost prezentate produse și tehnologii de ultimă oră, între care celule de producere a energiei și sisteme de reciclare a deșeurilor. Acestea din urmă nu sunt încă profitabile, dar compania are o politică pe termen lung de utilizare a acestora.

În ultimii trei ani, Comisia pentru economie și securitate a AP NATO și-a concentrat atenția pe zona Asiei și a prezentat deja două rapoarte privind China. La sesiunea din această toamnă va fi adoptat un raport privind evoluția rapidă a sistemelor economice și de securitate în estul Asiei, concluziile vizitei în Japonia urmând a fi incluse în acest raport.

Deputat Constantin Niță

Deputat Marcu Tudor

